

Ota suunta Lahden ammattikorkeakouluun!

Lahden ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti

**Tila- ja kalustesuunnittelun
erikoistumisopinnot**

Opinto-opas 2006 - 2007

TILA- JA KALUSTESUUNNITTELUN ERIKOISTUMISOPINNOT

OSIO 1, 60 op ja OSIO 2, 60 op

Koulutuksen tavoitteena on täydentää ammattikorkeakouluopintoja laajentamalla ja erikoistamalla sisustusarkkitehtuuriin ja kalustesuunnittelun kentällä toimivien ammatillisia valmiuksia. Koulutusohjelmassa perehdytään oman alan tuntemuksen kautta ja tilakäsitteen näkökulmasta muotoiluun, arkkitehtuuriin ja tutkimukseen. Koulutus perustuu tiedon tuottamiseen ja tiedon soveltamiseen. Opinnoissa korostetaan opiskelijan omakohtaista työskentelyä eri materiaalien ja tekniikoiden parissa.

Koulutus rakentuu kahdesta 60 opintopisteen mittaisesta kokonaisuudesta. Osio 1: Koulutus sisältää yhteisiä ammatillisia 5 op ja täydentäviä ammatillisia opintoja 55 op. Osio 2: Koulutus sisältää yhteisiä ammatillisia 10 op ja täydentäviä ammatillisia opintoja 30 op sekä erikoistumistyön 20 op. Keskeisiä suoritettavia opintokokonaisuuksia ovat

- Tilallinen ajattelu
- Muotoilun teoria
- Muotoilu- ja tutkimusmenetelmät
- Liiketoiminta ja viestintä
- Soveltavat työpajat
- Erikoistumistyö

Koulutus rakentuu opiskelijan aiempaa tutkintoa täydentävistä ja tietotaitoa syventävistä opinnoista. Koulutuksen perustana on koulutettavan ryhmän pohjakoulutuksen, työkokemuksen ja nykyiset työtehtävät huomioonottava opetussuunnitelma. Pyrkimyksenä on kannustaa opiskelijaa tutkivaan työotteeseen oman ammattialan kehittämisessä. Opinnot voidaan lukea hyväksi mahdollisesti myöhemmin suoritettavaan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon.

Hakijalta edellytetään muotoilun koulutusohjelmien korkeakoulututkintoa tai muuta alalle soveltuvaa korkeakoulututkintoa. Lisäksi hakijalla tulee olla vähintään kahden vuoden alan työkokemus.

Koulutus toteutetaan Lahden ammattikorkeakoulun Muotoiluinstituutin ja kansainvälisten osakasoppilaitosten kanssa. Opiskelu suoritetaan päätoimisina opintoina. Opintoihin sisältyy kaksi kansainvälistä jaksoa ulkomailla (lukukausi 2 ja osa lukukaudesta 3).

Tila- ja kalustesuunnittelun erikoistumisopinnot

Opinnot		Jakso 1 op/ lukukausi		Jakso 2 op/ lukukausi		yht.
		1	2	3	4	
YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT 15 OP						15
05PEJOHEO	Johdatus erikoistumisopintoihin	1				
Luovat opinnot 1						14
05PEMUOME1	Muotoilu- ja tutkimusmenetelmät 1	4				
05PEERITI	Erytisolosuhteet tilasuunnittelussa			10		
TÄYDENTÄVÄT AMMATILLISET OPINNOT 85 OP						85
Teknologia ja tiede						29
05PEA2	A2 vaatimukset (projekti)	10				
05PETULMA	Tulevaisuusmateriaalit			5		
05PEPRO	Projektit	4				
05PETILAKOK	Tilakokemus: virtuaalitodellisuus/ todellisuus			10		
Liiketoiminta ja viestintä						10
05PEMARES	Markkinointi ja esiintymistekniikat	6				
05PEKULKO	Kulttuurikonteksti		4			
Kulttuuri ja humanisuus						21
05PEKULSO	Kulttuuripolitiikka ja -sosiologia			5		
05PEAJAUTVI	Ajan henki, utopia ja visiot	5				
05PESUOKI	Suomen kieli		3			
05PETILTA	Tila, taide ja arkkitehtuuri		3			
05PEARKDE	Arkkitehtuuri/ design Suomessa		5			
Luovat opinnot 2						25
05PEKALSU	Kalustesuunnittelu		15			
05PEMUOME2	Muotoilu- ja tutkimusmenetelmät 2				10	
ERIKOISTUMISTYÖ 20 OP						20
05PERIKTYÖ	Erikoistumistyö				20	
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ		30	30	30	30	120

YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT 15 OP

05PEJOHEO JOHDATUS ERIKOISTUMISOPINTOIHIN 1 op

Tavoitteet ja sisältö

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet toimia oppijana erikoistumisopinnoissa.

- oppimisympäristöt ja niiden käyttö esim. Moodle
- oppimiskäsitys
- oppimisryhmätoiminta
- henkilökohtainen opetussuunnitelma (hops)
- tiedonhankinta
- dokumentointi
- erikoistumistyö

Suoritustapa ja arviointi:

Opintojakso toteutetaan luentoina, workshoppeina ja kirjallisina harjoituksina. Verkkoympäristöä tullaan käyttämään opintojaksojen kommunikaatiossa.

05PELUO1 LUOVAT OPINNOT 1

05PEMUOME1 MUOTOILU- JA TUTKIMUSMENETELMÄT 1, 4 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijan teoreettista ymmärrystä muotoilusta ja hyvistä tutkimuskäytännöistä. Opintojakson myötä opiskelija kykenee jäsentämään oman ammatillisen toimintansa menetelmälliset lähtökohdat ja mahdollisuudet kehittää niitä edelleen. Lisäksi opintojakso antaa tutkimuksellisia valmiuksia uuteen ja erilaiseen hallittuun toimintatapaan omassa muotoilutoiminnassa.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- muotoilu filosofiana ja ihmisen maailmasuhteen jäsentäjänä
- akateeminen tutkimus ja muotoilu tutkimuksena
- eri menetelmäperinteiden tarkastelu
- muotoilutoiminnan teoria ja menetelmät
- tutkimus ja kehitystoiminta muotoilussa

Suoritustapa ja arviointi

Opintojakso toteutetaan sisältöteemoihin johdattavina luentoina, työpajoina ja kirjallisina harjoituksina. Pääpaino on opiskelijan yksin tai yhdessä tekemissä harjoituksissa, jotka toimivat arvioinnin perusteena. Verkkoympäristöä käytetään opintojakson kommunikaatiossa ja harjoitusten esittämisessä.

Opiskelumateriaali

Opintojaksoon liittyvää kirjallisuutta, jonka käytöstä sovitaan kurssin opettajan kanssa.

Anttila, P. Tutkimisen taito ja tiedonhankinta: taito-, taide- ja muotoilualojen tutkimuksen työvälineet.

Frascara, J. Design and the social sciences: making connections.

Laurel, B. Design research: methods and perspectives.

Buchanan, R. & Margolin, V. Discovering design: explorations in design studies.

Denzin, Norman K. & Lincoln, Yvonna S. Handbook of qualitative research.

Muotoilu 2005! : Valtioneuvoston periaatepäätös muotoilupolitiikasta 15.6.2000. Korpelainen, H. (toim.).

Pink, S. Visual Ethnography.

Rose, G. Visual methodologies : an introduction to the interpretation of visual materials.

Routio, P. Tuote ja tieto: tuotteiden tutkimuksen ja kehittämisen metodiopas.

Taiteellinen tutkimus. Kiljunen, S. & Hannula, M. (toim.).

Takala –Schreib, V. Suomi muotoilee - Unelmien kuvajaisia diskurssien vallassa.

Varto, J. Laadullisen tutkimuksen metodologia.

Vilka, H. Tutkimusmenetelmiä ammatilliselle kentälle.

05PEERITI ERITYISOLOSUHTEET TILASUUNNITTELUSSA 10 OP

Tavoitteena on laajentaa tilasuunnittelua kylmässä asumisen ja selviämisen problematiikkaan. Opintoissa tutustutaan laboratorio- ja luonnon olosuhteissa pimeän, kylmän, tuulen ja sateen vaikutuksiin eri materiaaleissa ja rakenteissa.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- asumisen erimuodot Suomessa
- kyläprojekti pohjoisessa
- materiaalit / testaus
- soveltavat työpajat

Suoritustapa ja arviointi

Seminaarit, työpajat. Pääpaino on opiskelijan yksin tai yhdessä tekemissä harjoituksissa, jotka toimivat arvioinnin perusteena.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Muuta

Kurssi toteutetaan niinä vuosina kun vetovastuu kurssista on Suomessa.

TÄYDENTÄVÄT AMMATILLISET OPINNOT 85 OP

05PETEKTI TEKNOLOGIA JA TIEDE

05PEA2 A2 VAATIMUKSET 10 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteena on luoda valmiudet pääsuunnittelijan pätevyyteen (A- ja AA-tasoiset hankkeet) ja lisätä ammatillisia valmiuksia suunnitteluprosessin johtamisessa. Lisäksi opinnoilla vahvistetaan opiskelijan edellytyksiä rakennusprojektien organisointi- ja ohjaustehtävissä. Opinnoilla tähdätään liiketoimintaedellytyksien parantamiseen muuttuvassa toimintakulttuurissa.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- pääsuunnittelutehtävien tilaaminen ja laatu
- viranomaisohjaus ja pääsuunnittelujärjestelmä
- pääsuunnittelijan tehtäväkentän analysointi
- pääsuunnittelijan pätevyys, kelpoisuus, vastuunkanto ja osaaminen
- vastuukysymykset, kiista-asiat ja vakuutusinfo
- projektikohtainen harjoitustehtävä

Opintokokonaisuuteen liittyy aihealueittain laajoja harjoitustehtäviä.

Suoritustapa ja arviointi

Seminaarit, harjoitustehtävät. Pääpaino on opiskelijan yksin tai yhdessä tekemissä harjoituksissa, jotka toimivat arvioinnin perusteena.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PETULMA TULEVAISUUSMATERIAALIT 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opinnoissa perehdytään materiaalien muotoilullisiin mahdollisuuksiin asiantuntijoiden kanssa. Painopiste opinnoissa on uusimman tiedon, kokeellisen ja tutkimuksellisen työn tekeminen yhdessä yrityselämän kanssa. Lisäksi opiskelija syventää tietämystään käytettävyydestä ja sen menetelmistä. Opintojaksoon sisältyy mm. käytettävyydelaboratoriotyöskentelyä. Työpajoissa perehdytään materiaalien mahdollisuuksiin kokeellisten, taiteellisten ja tutkimuksellisten projektien kautta. Tavoitteena on, että opiskelija laajentaa perspektiiviään materiaalien hallintaan sekä ryhmä haastaa toisensa ammatillisesti.

Keskeisiä aihealueita ovat:

- uudet materiaalit ja teknologia
- tulevaisuuden materiaalit
- tulevaisuuden tapa tehdä materiaalityöstä
- materiaalituntemus ja materiaalitutkimus
- materiaalien elinkaari ja kierrätys
- materiaalin käyttöön liittyvät kulttuuriset ja alueelliset arvot
- käytettävyydestit
- innovatiiviset materiaalin käsittelytekniikat
- yritysyhteistyö

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, tehtävät, työpajat

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PEPRO PROJEKTIT 4 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opinnot ovat osa A2 kokonaisuutta. Opintojakson aikana perehdytään hankekäytänteisiin, projektihallintaan ja sopimuskäytänteisiin sekä keskeisiin aineettomiin oikeuksiin ja periaatteisiin.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- hankekäytänteet
- immateriaalioikeudet
- sopimuskäytänteet
- yritysyhteistyöhanke

Suoritustapa ja arviointi

Seminaarit, harjoitustehtävä.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PETILAKOK TILAKOKEMUS: virtuaaliodellisuus/todellisuus 10 OP

Tavoitteena on, että opiskelija tutkii virtuaaliodellisuutta suhteessa todelliseen tilaan. Työskentelyolosuhteina ovat esim. asumisenlaboratorio ja virtuaalisena sekä mallinnusohjelmat.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- materiaalisen ja virtuaalisen vaikutus toisiinsa
- suunnittelua tehdään vuorotellen tilassa ja virtuaalitulassa
- graafinen teknologia/ tilamallinnus

Suoritustapa ja arviointi

Seminaarit, workshop

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PELIKVI LIIKETOIMINTA JA VIESTINTÄ

05PEMARES MARKKINOINTI JA ESIINTYMISTEKNIIKAT 6 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opintokokonaisuuden tavoitteena on perehtyä yrityksen liiketoiminnallisiin keinoihin ja sille uuden markkinatilan löytämiseen. Opinnoissa tarkastellaan muotoiluvetoista liiketoimintaa organisaation näkökulmasta ja luodaan liiketoimintamalli: miten muotoilu toimii yrityksen strategisena työvälineenä ja kilpailukeinona. Kurssilla perehdytään mm. käyttäjävaatimukseen osana tuotekehitysprosessia sekä palvelujen ja tuotantohyödykkeiden markkinointiin. Lisäksi otetaan kantaa eettisiin arvoihin ja yhteiskunnalliseen vastuuseen yrityksen liiketoiminnassa ja yrityskuvassa.

Keskeisiä aihealueita ovat:

- Liiketoiminnan perusymmärrys muotoiluvetoisen liiketoiminnan kautta
- Muotoiluprosessin strateginen hallinta
- Tuotekehitysprosessin kehitystyö
- Kulutus- ja markkinointikäyttäytymisen tutkimus
- Kansainvälinen business
- Asiakassuhteet ja ilmaisutaito
- Design management

Suoritustapa ja arviointi

Luentosarja, tehtävät.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PEKULKO KULTTUURIKONTEKSTI 4 OP

Opinnoissa perehdytään suomalaisuuteen.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- hygienian hoito Suomessa, esim. erityyppiset saunat
- extreme-urheilu kylmäolosuhteissa, esim. avanto
- vapaa-ajan viettotavat esim. hiihto
- talviajan ruoanhankintatapoja, esim. pilkkiminen

Suoritustapa ja arviointi

Oppimispäiväkirja, PowerPoint -esitys

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PEKULHU KULTTUURI JA HUMAANISUUS

05PEKULSO KULTTUURIPOLITIikka JA –SOSIOLOGIA 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteena on kehittää opiskelijan teoreettista ymmärrystä ja antaa välineitä kasvaa omassa ilmaisussa.

- Sosiologia ja kulttuuripolitiikka

Opintojaksolla käsitellään sosiologian perusteita, muotoilijan asemaa ja työn merkitystä sekä kulttuuripolitiikkaa.

- Estetiikka

Opintojaksolla käsitellään estetiikan ydinkysymyksiä. Lisäksi pohditaan tulkinnan, kritiikin ja esteettisten kokemusten luonnetta, taiteen kieltä ja kontekstia sekä esteettisen arvon luonnetta.

- Semiotiikka

Semiotiikan osuudessa perehdytään ja selvennetään semiotiikan käsitettä ja semioottisen lähestymistavan soveltumista muotoilun ja muotoilijan työssä.

Suoritustapa ja arviointi

Opintojakso toteutetaan luentoina ja kirjallisina harjoituksina.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PEAJAUTVI AJAN HENKI, UTOPIA JA VISIOT 5 OP (HY/ kultsan opettajat)

Tavoitteet ja sisältö

Opinnoissa syvennyttään tulevaisuuden kannalta merkityksellisiin kulttuurisiin prosesseihin, ilmiöihin, käsityksiin, malleihin ja arvoihin.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- Kulttuurin tulevaisuuskuvat
- Kulttuuriosaaminen ja luova talous (innovaatioympäristöt, design, management)
- Kulttuurin käyttö paikallisena voimavarana
- Sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys
- Kulttuuri kulutusrakenteita muokkaavana tekijänä

Suoritustapa ja arviointi

Opintojakso toteutetaan luentoina ja kirjallisina harjoituksina.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PESUOKI SUOMEN KIELI 3 OP (for exchange students only)

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteena on suomenkielen perustanastoon tutustuminen sekä kielen rakenteen ymmärrys. Kurssin aikana pyritään oppimaan yleisempiä sanontoja suomenkielellä sekä ammattitermistöön liittyviä sanoja.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- kulttuurituntemus
- fraasit
- sosiaalinen kanssakäyminen

Suoritustapa ja arviointi

Opintojakso toteutetaan luentoina ja harjoituksina.

Opiskelumateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

05PETILTA1 TILA, TAIDE JA ARKKITEHTUURI 1 3 OP

05PETILTA2 TILA, TAIDE JA ARKKITEHTUURI 2 3 OP (IN ENGLISH, 2ND SEMESTER)

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteena on syventää tilallista ajattelua eriammattialan erikoisosajien ohjauksessa.

Vaihtoehtoisia pajoja ovat:

- Ääni- ja valopaja – taajuuksia tilassa

- ääniympäristön laatiminen valittuun paikkaan
- valo tilassa ja valon sanoma

- Taide osana rakennetta

- karaktääriin muuttaminen taiteellisen ajattelun avulla
- teos osana olemassa olevaa arkkitehtonista rakennetta ja tilaa

- Performanssi ja arkkitehtuuri/ muotoilu

- ihmisen kehon suhde tilaan
- tarkastelun kohteena tilan ja muotoilun standardit

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, työpajat, ekskursiot.

Opiskelumateriaali

Osa aineistosta ilmoitetaan opintojakson alussa.

McCloud, K. Kevin McCloud's lighting book: The ultimate guide to lighting every room in the home.

Byars, M. Innovations in design and materials.

05PEARKDE ARKKITEHTUURI JA DESIGN SUOMESSA 5 OP (IN ENGLISH, 2ND SEMESTER)

Tavoitteet ja sisältö

Opintojen tavoitteena on tutustua suomalaiseen 1900 –luvun arkkitehtuuriin ja designiin kansainvälisine taustatekijöineen.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- kansallisromantiikka ja jugendtyyli (artnouveau finnish style)
- 20-luvun klassismi (art deco)
- funktionalismi (international style)
- jälkifunktionalismi
- modernismi
- postmodernismi
- nykyarkkitehtuuri ja –muotoilu

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, tutustumismatkat, kirjallinen työ.

Opiskelumateriaali

Luentomonisteet

05PELUO2 LUOVAT OPINNOT 2**05PEKALSU KALUSTESUUNNITTELU 15 OP****Tavoitteet ja sisältö**

Tavoitteena on suunnitella julkiseen tilaan kalustesarja teolliseen sarjavalmistukseen. Opinnoissa syvennyttään projektisuunnitteluun prosessina ja teollisuuden valmistusmenetelmiin sekä suunnitellaan julkisen tilan kalustesarja. Sarjasta valmistetaan protomalli yhdestä kalusteesta.

Opintojen keskeisiä kokonaisuuksia ovat:

- konseptisuunnittelu (tunnetila)
- tuotekehitysprosessit
- materiaalit ja valmistustekniikat
- kustannustietous
- työpajat

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, harjoitustyö, tutustumismatkat, prototyyppi

Opiskelumateriaali

Luentomonisteet

05PEMUOME2 MUOTOILU- JA TUTKIMUSMENETELMÄT 2, 10 OP**Tavoitteet ja sisältö**

Opinnot liittyvät erikoistumistyöhön.

Suoritustapa ja arviointi

Erikoistumistyö on tutkimuksellinen työ. Työ on dokumentoitava kriittisesti ilmaisullisista lähtökohdista.

Erikoistumistyöstä annetaan opiskelijalle yksityiskohtaiset ohjeet.

Opiskelumateriaali

Materiaali on aihekohtainen.

ERIKOISTUMISTYÖ 20 OP**05PERIKTYÖ ERIKOISTUMISTYÖ 20 OP****Tavoitteet ja sisältö**

Erikoistumistyö on itsenäinen kokonaisuus, joka tehdään yritys yhteistyönä. Työssään opiskelija osoittaa teoreettiset, ilmaisulliset ja tekniset valmiudet.

Suoritustapa ja arviointi

Erikoistumistyö on tutkimuksellinen työ. Työ on dokumentoitava kriittisesti ilmaisullisista lähtökohdista.

Erikoistumistyöstä annetaan opiskelijalle yksityiskohtaiset ohjeet.

Opiskelumateriaali

Materiaali on aihekohtainen.